

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

06 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie,

examinând cererea de recuzare înaintată de către avocatul Căpățînă Ion în numele petiționarului Bița Anatolie judecătorilor Judecătoriei Soroca (sediul Central), în cauza penală nr. XXXXX,

CONSTATĂ :

1. Pe rolul Judecătoriei Soroca (sediul Central) se află spre examinare cauza penală nr. XXXXX, depuse în ordinea art. 313 Cod de procedură penală de către avocatul Căpățînă Ion în numele petiționarului Bița Anatolie.

2. La 19 mai 2023 avocatul Căpățînă Ion în numele petiționarului Bița Anatolie a înaintat o cerere prin care solicită recuzarea tuturor judecătorilor Judecătoriei Soroca (sediul Central), cu dispunerea strămutării cauzei penale nr XXXXX de examinare a plîngerii depuse în ordinea art.313 Cod de procedură penală, de la Judecătoria Soroca (sediul Central), la o altă instanță egală în grad, pentru soluționarea justă, obiectivă și transparentă a prezentei cauze.

În motivarea cererii, se invocă următoarele:

La 19 aprilie 2021, Bița Anatol a depus o plângere către Procuratura raionului Soroca privind atragerea la răspundere penală a angajaților Cancelariei Judecătoriei Soroca (sediul Central), din motiv că ultimii, intenționat, prin înțelegere prealabilă cu partea opusă pe dosarul civil nr. XXXXX, nu au recepționat și nu au înregistrat corespunzător cererea de apel depusă de către avocatul Căpățînă Ion în numele petiționarului Bița Anatolie la 30 decembrie 2020, prin intermediul adresei electronice a Judecătoriei Soroca (sediul Central), împotriva hotărîrii judecătorești din 24 decembrie 2020.

Prin Ordonanța din 13 iulie 2021 emisă de către procurorul în Procuratura raionului Soroca a fost refuzată primirea cererii în ordinea art.274 Cod de procedură penală.

Fiind contestată în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, prin încheierea judecătorească din 01 noiembrie 2021, a fost admisă plângerea înaintată de către avocatul Căpățînă Ion în numele petiționarului Bița Anatolie; cu constatarea soluționării necorespunzătoare a plîngerii lui Bița Anatolie depuse la Procuratura raionului Soroca la 19 aprilie 2021; cu anularea Ordonanței procurorului în Procuratura r-lui Soroca, Draguțan Liviu, din 13 iulie 2021 și Ordonanței Procurarului-șef a Procuraturii r-lui Soroca, Fiștic Eduard, din 15 octombrie 2021; cu obligarea Procuraturii r-lui Soroca, în limitele competenței atribuite prin Lege, să

organizeze efectuarea controlului, cu examinarea plîngerii petiționarului în ordinea prevăzută de art. 274 Cod de procedură penală și să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților petiționarului admise pe parcursul examinării acestui caz; cu emiterea unei ordonanțe fondate, de începere sau neîncepere a urmăririi penale.

La 09 decembrie 2021, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Soroca, Cebotari Sergiu, s-a refuzat în începerea urmăririi penale la plîngerea depusă de către petiționarul Bița Anatolie în legătură cu lipsa elementelor constitutive ale infracțiunilor prevăzute la art. 327, 329 Cod penal.

Fiind contestată în ordinea art.299¹ Cod de procedură penală, apoi potrivit art.313 Cod de procedură penală, prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 15 februarie 2022, iarăși au fost anulate atât ordonanța de refuz din 09 decembrie 2021, cât și ordonanța organului ierarhic superior din 31 ianuarie 2022, cu dispunerea reluării urmăririi penale și înlăturării tuturor neajunsurilor stabilite, cu asigurarea drepturilor și intereselor petiționarului în scopul soluționării plîngerii depuse.

La 30 mai 2022, procurorul în Procuratura raionului Soroca, Cebotari Serghei, a dispus de a refuza în pornirea urmăririi penale pe faptele descrise în plîngerea inițială, cauza fiind clasată.

La 28 iunie 2022, ordonanța vizată a fost contestată în ordinea art. 299¹ Cod de procedură penală, însă până la momentul dat avocatul Căpățînă Ion și petiționarul Bița Anatolie nu au fost informați corespunzător despre soluționarea plîngerii depuse potrivit legii, adică în 15 zile.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2022 s-a dispus anularea ordonanțelor vizate și a încheierii judecătorului de instrucție, ca fiind ilegale, cu dispunerea restituirii procesului penal nr. XXXXX pentru investigații suplimentare către Procuratura Soroca.

La 21 februarie 2023, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Soroca, Haric Evgehnii, s-a dispus neînceperea urmăririi penale pe cazul dat, din motivul lipsei elementelor infracțiunii, cu clasarea procesului penal.

Ordonanța procurorului în Procuratura raionului Soroca, Haric Evghenii, din 21 februarie 2023, a fost contestată în ordinea art.299¹ Cod de procedură penală, dar pînă la momentul de față nu au fost înștiințați corespunzător despre soluția adoptată de către organul ierarhic superior.

Nefiind examinată corespunzător cererea data, petiționarul Bița Anatol a depus o plîngere, în ordinea art.313 Cod de procedură penală, către Judecătoria Soroca (sediul Central).

Reieșind din circumstanțele expuse supra, precum și ținându-se cont de faptul că se contestă pretinsele încălcări ale angajaților Judecătoriei Soroca (sediul Central), inclusiv, pentru a exclude tergiversarea judecării prezentei cauze penale, avocatul Căpățînă Ion în numele petiționarului Bița Anatolie a înaintat recuzare tuturor judecătorilor Judecătoriei Soroca (sediul Central), și a solicitat strămutarea examinării cauzei penale de la Judecătoria Soroca (sediul Central), la o altă instanță egală în grad.

4. Soluționând cererea de recuzare, Colegiul penal consideră că aceasta urmează a fi respinsă, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art. 34 Cod de procedură penală, *în cazul în care există circumstanțele prevăzute la art. 33 Cod de procedură penală, judecătorul este obligat să facă declarație de abținere de la judecarea cauzei. Pentru aceleași motive, judecătorul poate fi recuzat și de către părțile în proces. Recuzarea trebuie să fie motivată și poate fi propusă, de regulă, înainte de începerea cercetării judecătorești. Cererea de recuzare poate fi făcută mai târziu numai în cazurile dacă cel care face propunerea de recuzare a aflat motivul recuzării abia după începerea cercetării judecătorești.*

În corespundere cu prevederile art. 35 alin. (2) Cod de procedură penală, *În cazul în care nu se poate forma un nou complet de judecată în aceeași instanță, recuzarea se soluționează, în cel mult 10 zile de la primirea dosarului, de instanța ierarhic superioară, care, dacă admite recuzarea sau abținerea, desemnează pentru judecarea cauzei o instanță egală în grad cu instanța în care s-a produs recuzarea.*

În temeiul art. 33 alin. (2) pct. 6) Cod de procedură penală, *judecătorul nu poate participa la judecarea cauzei și urmează a fi recuzat dacă există alte circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului.*

După cum rezultă din cererea depusă de către avocatul Căpățînă Ion, acesta solicită recuzarea tuturor judecătorilor Judecătoriei Soroca (sediul Central), invocând imparțialitatea acestora la judecarea plângerii depuse de către apărător în temeiul art. 313 Cod de procedură penală.

Raportând prevederile nomelor citate la argumentele aduse de către avocatul Căpățînă Ion în cererea de recuzare, Colegiul penal conchide că acestea sunt declarative, nefiind prezentate careva probe ce ar genera dubii cu privire la imparțialitatea judecătorilor în cauză.

Subsidiar, instanța de judecată conchide că motivele invocate nu indică la existența unor prejudecăți sau idei preconcepute a magistraților recuzați susceptibil de a afecta imparțialitatea subiectivă, nu cad sub incidența prevederilor legale enunțate supra și nu indică la imparțialitate și neobiectivitate din partea judecătorilor recuzați.

În continuare, prezintă interes de a fi consemnată dispoziția art. 34 alin. (3) Cod de procedură penală, care prevede că *recuzarea anticipată a judecătorilor care încă nu participă la judecarea cauzei date*, precum și a judecătorului sau completului de judecată care soluționează cererea de recuzare, nu se admite, însă argumentele cererii de recuzare pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond.

Așadar, evidențiem faptul că legea interzice recuzarea anticipată a judecătorilor care încă nu participă la judecarea cauzei date, precum și a judecătorului sau completului de judecată care soluționează cererea de recuzare.

În acest context, este relevant de menționat că, cererea de recuzare, care întrunește condițiile nominalizate în art. 34 alin. (2) Cod de procedură penală, se soluționează conform procedurii stipulate în art. 35 Cod de procedură penală.

În sensul expus, ține a se mai menționa că opinia exprimată de judecător în proces, pentru a cădea sub prevederile art. 33 Cod de procedură penală, trebuie să stârnească bănuieli serioase referitoare la imparțialitatea sa (hotărârea CtEDO *versus Regatul Unit* (1975)) or, avocatul Căpățînă Ion în numele petiționarului Bița Anatolie nu a prezentat probe că comportamentul judecătorilor afectează dreptul la un proces echitabil prevăzut la art. 6 CtEDO.

Potrivit principiilor de la Bangalore, privind conduita judiciară, (vol.2, pct. 2.5.), imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare. Ea privește nu doar hotărârea însăși, ci și întreg procesul prin care se ajunge la aceasta. Judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca imparțial sau în care i-ar putea părea unui observator rezonabil că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. În acest sens, formularea „iar putea părea unui observator rezonabil” a fost convenită în cadrul reuniunii de la Haga din noiembrie 2002 în baza faptului că „un observator rezonabil” trebuie să fie atât *dezinteresat cât și informat*.

În aserțiunea dată, Colegiul penal reiterează că circumstanțele invocate de către Căpățînă Ion în numele petiționarului Bița Anatolie ca temei de recuzare nu cad sub incidența legislației procesual-penale ca motive de recuzare, astfel, argumentele invocate nu pot servi temei de satisfacere a cererii deoarece lipsește situația în care prezumția de imparțialitate și obiectivitate a judecătorilor recuzați ar fi pusă la îndoială, iar afirmațiile invocate au un caracter declarativ.

În consecință, Colegiul penal conchide că argumentele invocate de către avocatul Căpățînă Ion în numele petiționarului Bița Anatolie în vederea recuzării judecătorilor Judecătoria Soroca (sediul Central) nu se încadrează în prevederile art. 33 alin. (2) pct. 6) Cod de procedură penală, din care considerente cererea de recuzare urmează să fie respinsă, ca neîntemeiată.

5. În conformitate cu art. 33-35 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DISPUNE:

Respinge cererea de recuzare înaintată de către avocatul Căpățînă Ion în numele petiționarului Bița Anatolie judecătorilor Judecătoria Soroca (sediul Central) în cauza penală nr. XXXXX, ca fiind neîntemeiată.

Încheierea este irevocabilă, pronunțată integral la 06 iunie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie